

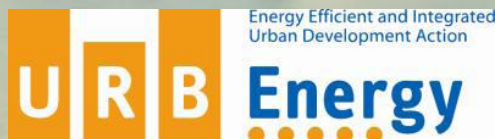
RĪGAS pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns 2010.-2020.gadam

Dr.sc.ing. Maija Rubīna, Rīgas enerģētikas aģentūras direktore

Energoefektivitāte un pilsētu nākotne. Projekta “Urb.Energy – Energoefektivitāte un sabalansēta pilsētas plānošana” noslēguma konference

2011.gada 2.novembris

Part-financed by the European Union
(European Regional Development Fund
and European Neighbourhood and
Partnership Instrument)

02.12.2011

Rīcības plāna izstrāde

▣ Rīga parakstīja Pilsētu mēru paktu 30.09.2008.g. un uzņēmās saistības:

- 1) par Rīcības plāna izstrādi ar uzdevumu sasniegt rezultātu virs **20-20-20 2020**
- 2) par Rīgas Enerģētikas dienu organizēšanu.

▣ Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010.-2020.g. (Rīcības plāns) izstrāde (Rīgas enerģētikas aģentūras vadībā 2008.-2010g.) un apstiprināšana Rīgas domē 2010. g. 6. jūlijā.

▣ Rīcības plāna ieviešanas vadības struktūru veidošana un darbība:

- Rīgas domes uzdevums Rīgas enerģētikas aģentūrai (REA) - nodrošināt Rīcības plāna ieviešanas organizēšanu un vadīšanu (9.11.2010.g.)
- Rīcības plāna ieviešanas Uzraudzības padomes izveidošana (11 loc.)
- Rīcības plāna ieviešanas Vadības grupas izveidošana (14 loc.)
- Konsultatīvās padomes izveidošana pie REA (16 loc.)
- ik gadus Rīcības plāna izpildes Progresu ziņojuma sagatavošana.

Rīcības plāna struktūra

Galvenās sadaļas:

CO2 EMISIJU SĀKOTNĒJAIS PĀRSKATS, BĀZES GADA IZVĒLE UN EMISIJU PROGNOZE LĪDZ 2020. GADAM

▣ **ENERGOPATĒRIŅA SAMAZINĀŠANAS UN ENERGOEFEKTIVITĀTES PAAUGSTINĀŠANAS PASĀKUMI**

▣ **ATJAUNOJAMO ENERGORESURSU IZMANTOŠANA.**

Sadaļas pasākumiem ieviešanas nodrošināšanai:

▣ **Vadības struktūras Rīcības plāna ieviešanai**

▣ **Sabiedrības iesaistīšana Rīcības plāna realizācijā**

▣ **Iespējamie finanšu instrumenti un finanšu apjomi Rīcības plāna ieviešanai**

▣ **ES, valsts un pašvaldības atbalsta pasākumi Rīcības plāna ieviešanai**

▣ **Nepieciešamie likumdošanas un reglamentējošie dokumenti Rīcības plāna ieviešanai.**

ENERGOPATĒRIŅA SAMAZINĀŠANAS UN ENERGOEFEKTIVITĀTES PAAUGSTINĀŠANAS PASĀKUMI

☐ Enerģijas ražošanas un pārvades sektors:

- Siltumapgāde
- Elektroapgāde
- Kurināmā patēriņš, t.sk. decentralizētās siltumapgādes sektorā.

☐ Enerģijas patērētāju sektors:

- **Pilsētas dzīvojamo ēku sektors**
- Pilsētas publisko ēku sektors
- Pilsētas ielu un parku apgaismošana
- Pilsētas sabiedriskais transports.

☐ Pilsētplānošanas pasākumi energopatēriņa samazināšanai.

Pilsētas dzīvojamā apbūve

Daudzdzīvokļu ēkas, kam neatliekami nepieciešama renovācija – ap 6000 ēku ar kopējo platību ap 12 milj. m²

(dzīvojamā fonda apbūve 1945.-1993.g. periodā, pārsvarā realizēta pēc tipa projektiem, ar zemu siltuma noturību. Daudzdzīvokļu mājas ar valsts un pašvaldības privatizētiem dzīvokļiem un mājām, kas celtas kā dzīvokļu kooperatīvi).

Renovācijas izmaksas – 40-60 Ls/m².

Renovācijai nepieciešamie līdzekļi – 615 milj. Ls.

Ēku energoefektivitātes līmenis esošajā apbūvē

Vidējais siltumenerģijas īpatnējais patēriņš gadā
(noteikts pēc CS pieslēgto ēku faktiskā 5 gadu patēriņa):

1990. gadā – 339 kWh/m²;

2006. gadā - 231 kWh/m²;

2008. gadā – 213 kWh/m²
(samazinājums par 47%).

Valsts enerģētikas stratēģija paredz:

2020. gadā – 150 kWh/m².

Esošā situācija dzīvojamo māju renovācijā Rīgā

▣ Uz 2010.gadu Rīgā kompleksi renovēta 21 daudzdzīvokļu dzīvojamā māja

▣ 2011.g. ar struktūrfondu līdzfinansējumu renovētas 6 mājas, iesniegti daudzi desmiti pieteikumu.

Tomsona ielā 24 (2010.g.)

Anņīgmuižas bulvārī 60

Patversmes ielā 24 (2010.g.)

Lielupes ielā 1/9

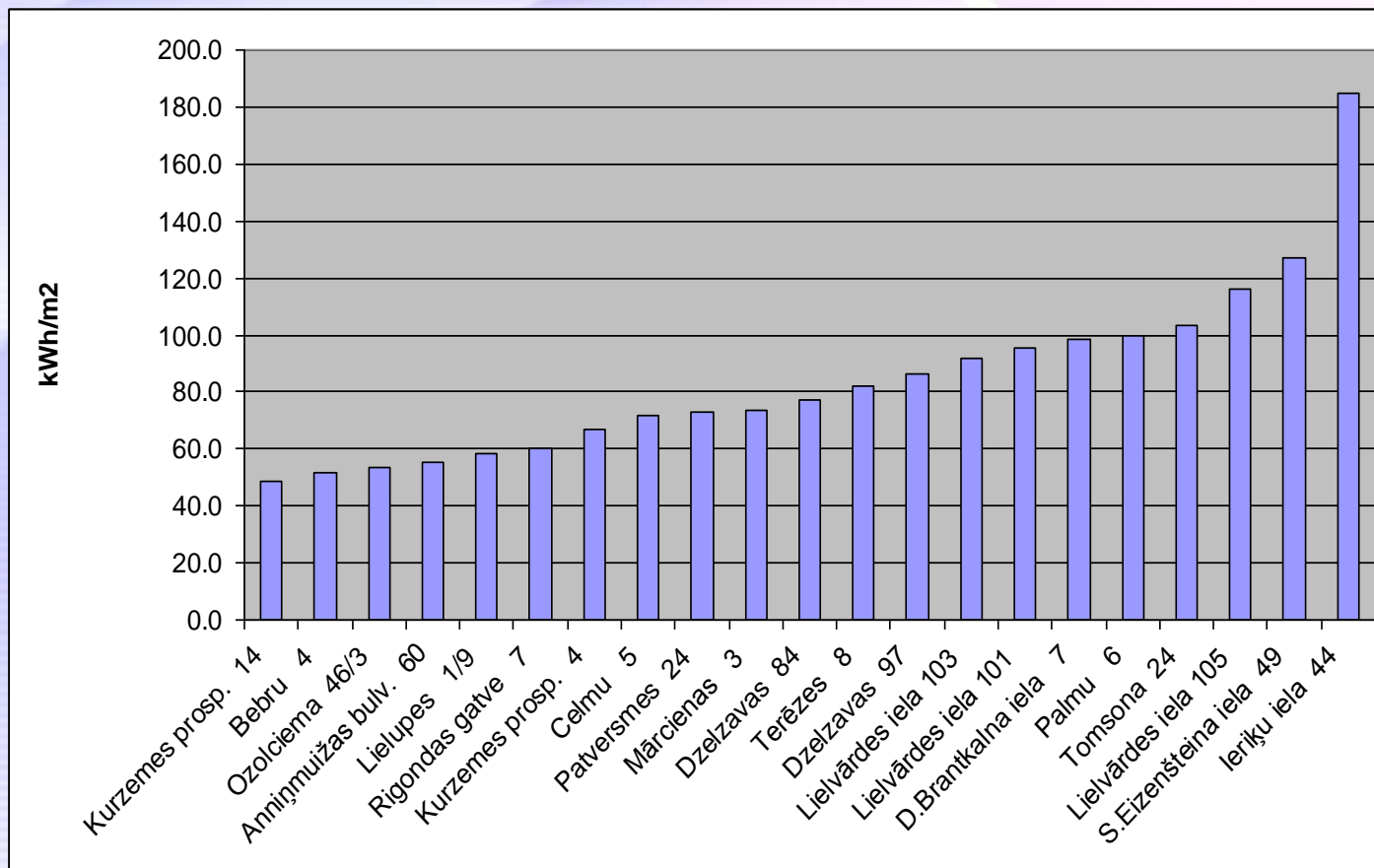

Rigondas gatvē 7

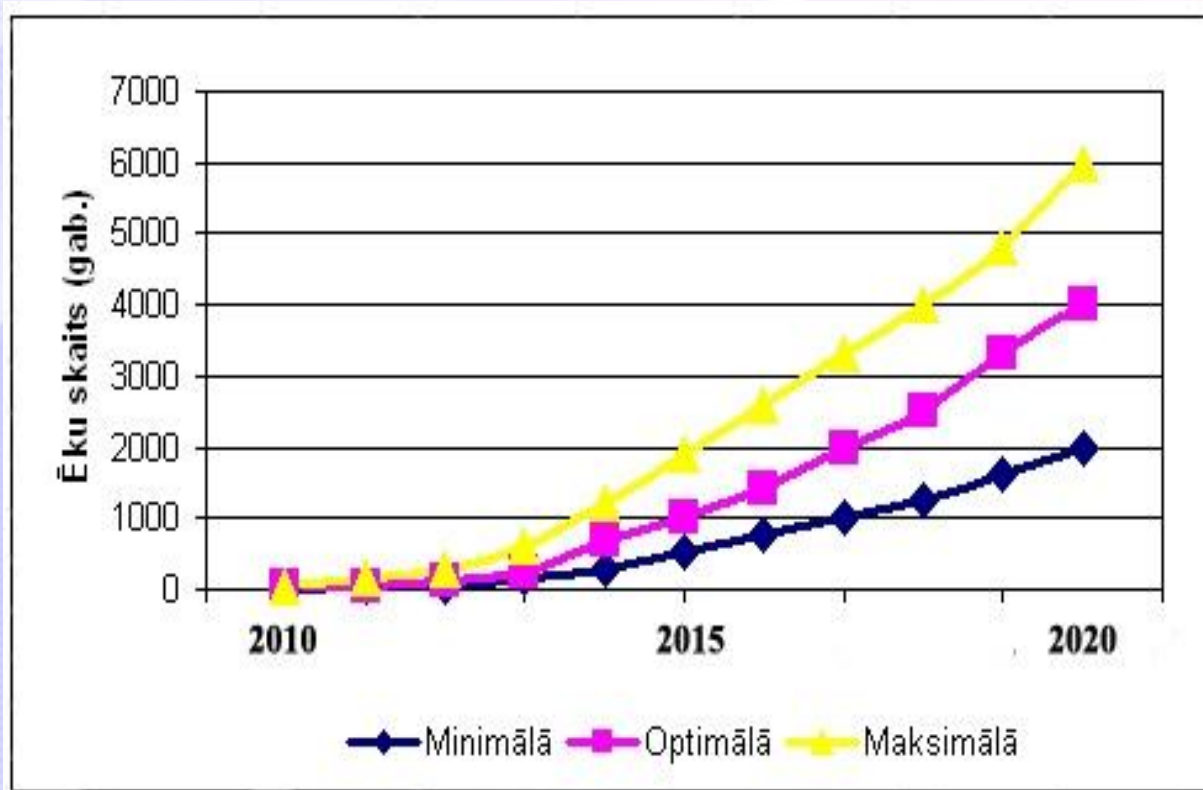
02.12.2011

2010./2011.gada apkures sezonas (oktobris-aprīlis) faktiskie īpatnējā energopatēriņa dati ēku apkurei renovētai 21 mājai

(pie vidējās ārgaisa temperatūras Rīgā $(-0,4)^{\circ}\text{C}$ ar apkures sezonas ilgumu 192 dienas)

Prognozētā daudzdzīvokļu māju renovācijas dinamika

Renovācijas intensitāte atkarīga no pamatjautājumu risināšanas Rīgas domē – Rotācijas fonda veidošanas un energoservisa kompāniju (ESKO, PEKO) veidošanas un piesaistes māju renovācijai !

RĪCĪBAS PLĀNS

Tabula Nr. 3.12

Rīcības plāns			
Pasākums	Ieviešanas laiks	Atbildīgais par ieviešanu	Ieviešanas apjoms
3. Panākt daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kompleksu renovāciju pilsētā	2010.-2020.g.	Rīgas dome, REA, Sadarbības partneri	2010.gadā 20/30/50 mājas* 2011.-2015.g. 530/1000/1900 mājas* 2016.-2020.g. 2000/4000/6000 mājas*
4. Panākt daudzdzīvokļu dzīvojamo māju energoauditu izstrādi	2010.-2020.g	Rīgas dome, REA, Sadarbības partneri	2010.gadā 50/200/500 mājas* 2011.-2015.g. 1000/2000/3000 mājas* 2016.-2020.g. 3000/4000/6000 mājas*

*) minimālā/ optimālā/ maksimālā prognoze

Finanšu instrumenti Rīcības plāna ieviešanai

(izmantoti materiāli no projekta Urb.Energy)

- ▣ ES strukturālie un Kohēzijas fondi (EM, LIAA)
- ▣ ES fondu atbalsta iniciatīvas – JASPERS, JESSICA (Latvijā nav)
- ▣ Zaļās investīcijas shēmas (VidM)
- ▣ **Rotācijas fonds**
- ▣ Trešās puses finansēšanas shēmas:
 - Līzings
 - **Energoservisa kompānijas (ESKO)**
 - **Pašvaldības energoservisa uzņēmuma veidošanas modelis (PEKO)**
 - Publiskā – privātā partnerība (PPP).
- ▣ Valsts un pašvaldības atbalsta mehānismi.
- ▣ ES speciālās atbalsta programmas.

RĪCĪBAS PLĀNS

Tabula 7.3.

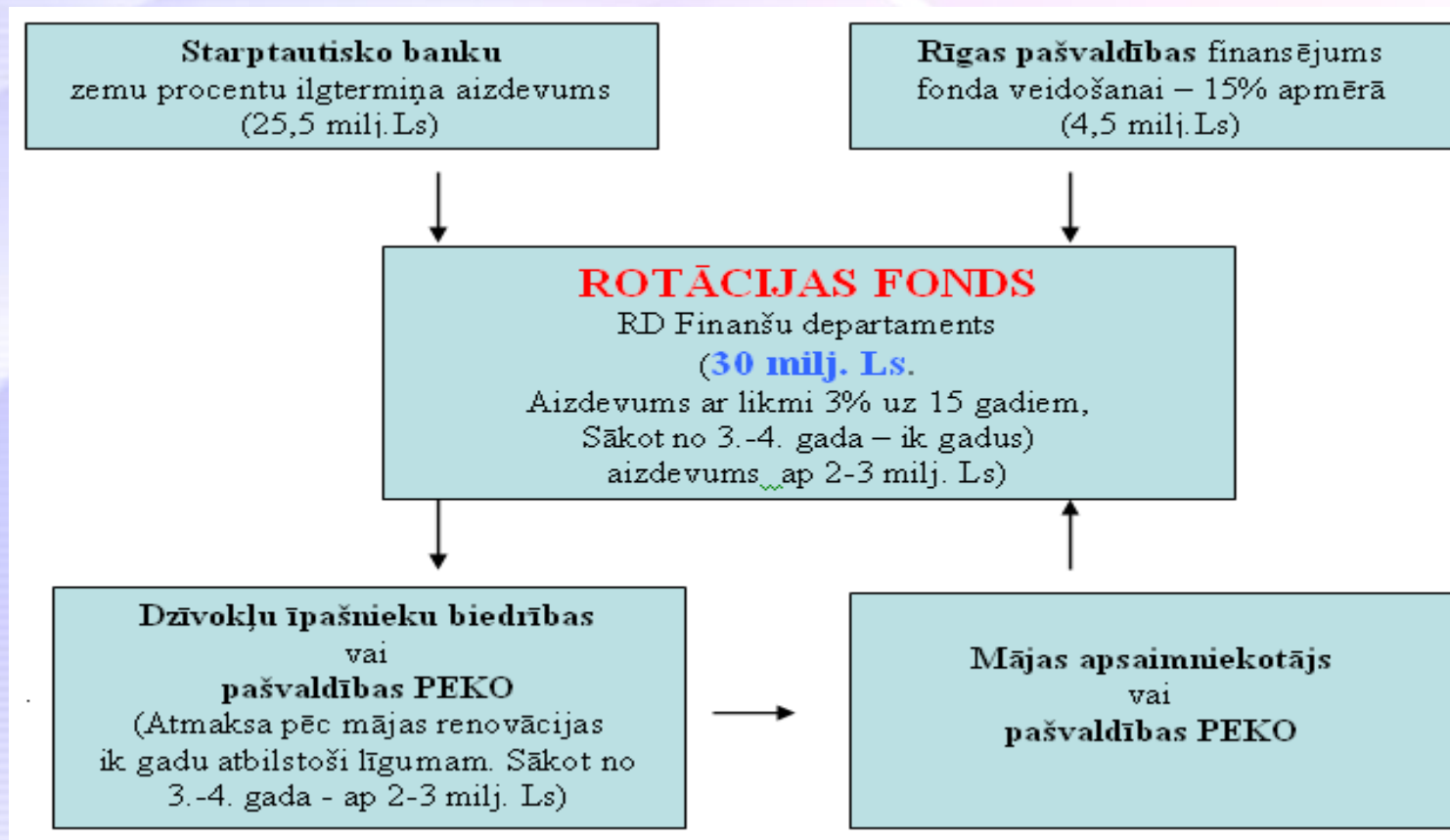
Rīcības plāns			
Pasākums	Ieviešanas laiks	Atbildīgais par ieviešanu	Ieviešanas apjoms
1. Izveidot pašvaldības Rotācijas fondu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju renovācijai	2010.-2011.g.	Rīgas dome, Finanšu departaments, REA	Ņemot vērā renovējamo māju skaitu – vismaz 30 milj.Ls

Rotācijas fonds

Rotācijas fonds – ilgtermiņa finanšu instruments, ko veido investīciju projektu realizācijai, nodrošinot projektu finansēšanu galvenokārt aizdevuma (atsevišķos gadījumos arī granta) veidā ar zemiem vai nulles procentiem.

Finansēšanu veic projektiem ar nodrošinātu atmaksāšanos (galvenokārt daudzdzīvokļu māju renovācijai) ar pārskatāmu kreditēšanas laiku, atmaksātos līdzekļus izmantojot atkārtoti nākošo projektu kreditēšanai.

Rotācijas fonda principiālā shēma

Piemērs, ja Rotācijas fondu pašvaldība veido 30 milj. Ls apjomā

Rotācijas fonda veidošanas mehānisms Rīgas pašvaldībā

Rotācijas fondu Rīgas pašvaldības ietvaros plānots veidot un uzturēt Finanšu departamentam, bez pašvaldības ieguldījuma 15% apmērā piesaistot arī starptautisko banku un fondu finanšu līdzekļus.

Plānots no Rotācijas fonda izsniegt kredītus privatizēto daudzdzīvokļu māju renovācijai līdz 15-20 gadiem ar fiksēto likmi līdz 3%. Atpakaļ ieskaitītos līdzekļus izsniegs jauniem projektiem, nodrošinot nepārtrauktu līdzekļu apriti mērķa sasniegšanai – pilsētas dzīvojamā fonda renovācijai.

Rotācijas fonds nodrošina iedzīvotājiem stabilu un drošu finanšu līdzekļu pieejamību, kas novērš pamatotas iedzīvotāju bailes no kredītiem. Rotācijas fonda atmaksas garants – mājas komunālo maksājumu plūsma.

Rotācijas fonda fiksētā likme nodrošinās fonda vadības mehānisma uzturēšanas izdevumus, kā arī banku kredīta procentu atmaksu.

Energoservisa kompānijas (ESKO)

Energoservisa kompānijas (ESKO) – (*angliskais saīsinājums ESCO, latviski-ESKO*) ir uzņēmējdarbības veids, sniedzot plašu ar enerģētikas nozari saistītu pakalpojumu klāstu, t.sk. īstenojot energotaupības projektus, enerģētikas infrastruktūras ārpakalpojumus, enerģijas ražošanu un piegādi, kā arī risku pārvaldību.

ESKO darbība ļauj atjaunot nekustamos īpašumus, kuru renovācijai pašvaldībai nepietiek līdzekļu. ESKO var būt jebkuras nozares uzņēmums vai uzņēmumu grupa ar brīviem finanšu līdzekļiem un iespējām garantēt lētus kredītus, kā arī ar interesi darboties energoefektivitātes jomā.

Pašvaldības energoservisa uzņēmuma veidošanas modelis (PEKO) – (*angliski –Public Internal Performance Commitments – PICO, latviski – PEKO*) ir pašvaldībai piederošs uzņēmums, kas darbojas pēc ESKO principiem, darbībai izmantojot gan pašvaldības finanšu līdzekļus, gan piesaistītu finansējumu, tostarp no Rotācijas fonda.

RĪCĪBAS PLĀNS

Tabula Nr.7.4

Rīcības plāns			
Pasākums	Ieviešanas laiks	Atbildīgais par ieviešanu	Ieviešanas apjoms
1. Atbalstīt privāto ESKO veidošanos un darbību Rīgā daudzdzīvokļu māju renovācijas jomā	2010.-2020.g.	Rīgas dome, REA, Sadarbības partneri	

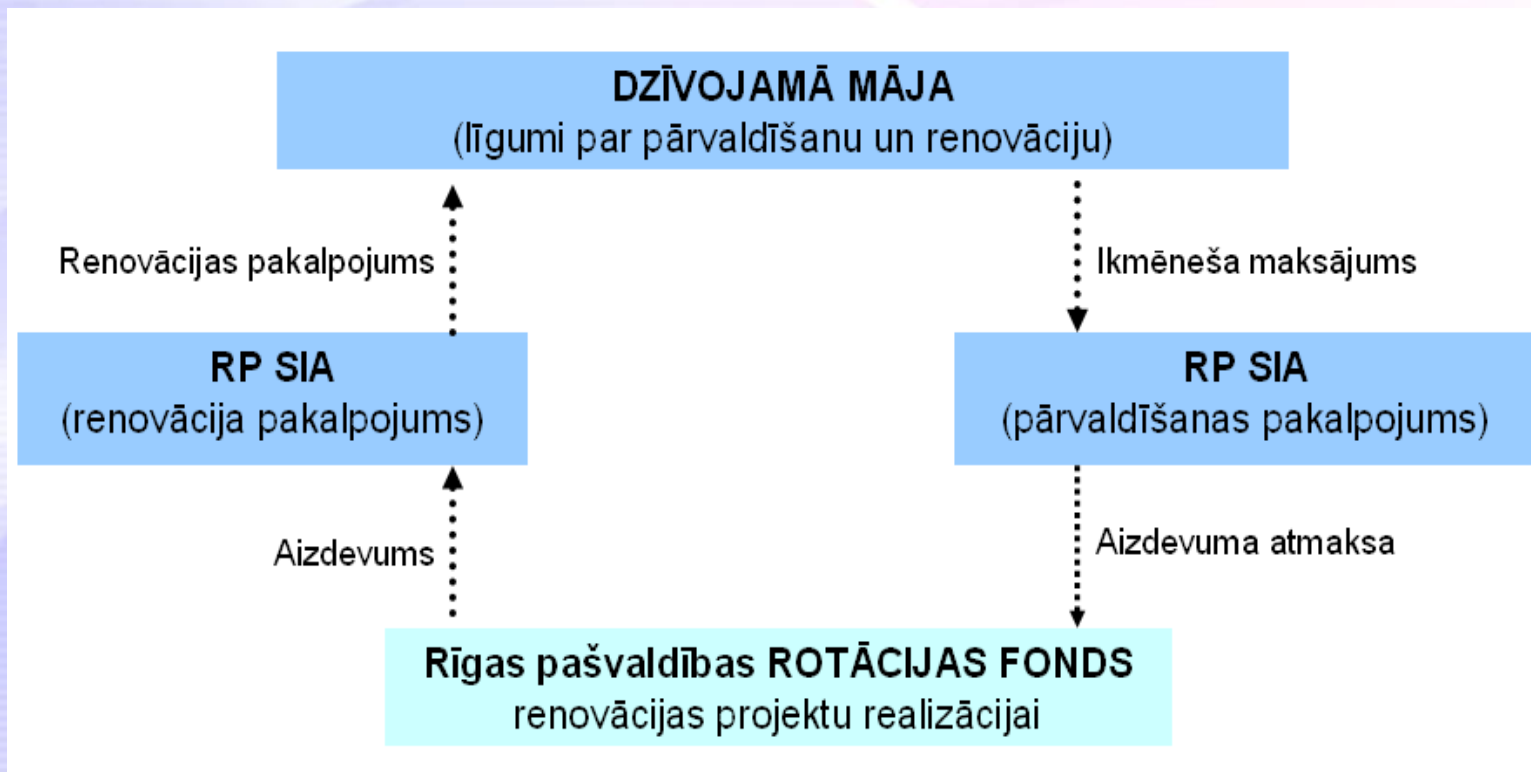
RĪCĪBAS PLĀNS

Tabula Nr.7.5

Rīcības plāns			
Pasākums	Ieviešanas laiks	Atbildīgais par ieviešanu	Ieviešanas apjoms
1. Pašvaldības energoservisa uzņēmuma (PEKO) veidošana	2010.-2011.g.	Rīgas dome	

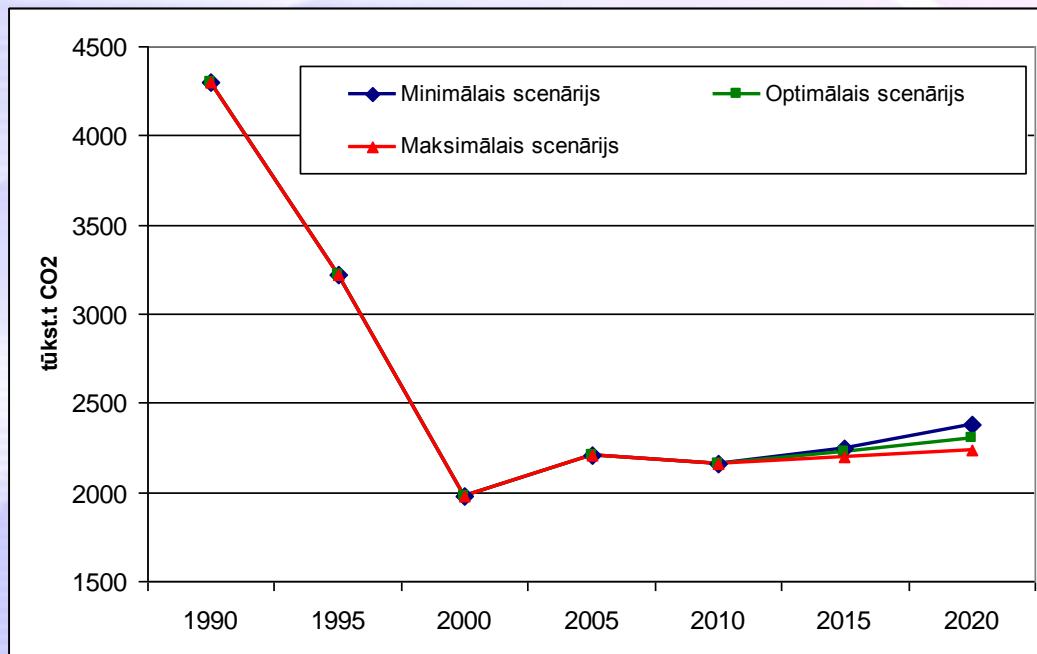
Ļoti svarīgs PEKO veidošanas un darbības faktors – uzņēmuma pozitīva reputācija iedzīvotāju vidū

PEKO veidošanas mehānisms Rīgas pašvaldībā

Risku pārvaldība var atrasties gan Renovatora (darbs ar iedzīvotājiem, energoaudits, tehniskā apsekošana, tehniskais projekts, pieteikuma sagatavošana struktūrfondu līdzekļu piesaistei, līdzekļu piesaiste no Rotācijas fonda, būvdarbu iepirkuma organizēšana, būvuzraudzības nodrošināšana), gan Pārvaldītāja (mājas apsaimniekošana un komunālo pakalpojumu iekasēšana) pārziņā.

CO₂ emisiju bilance 1990.-2020.g.

Saistības:

> 20%

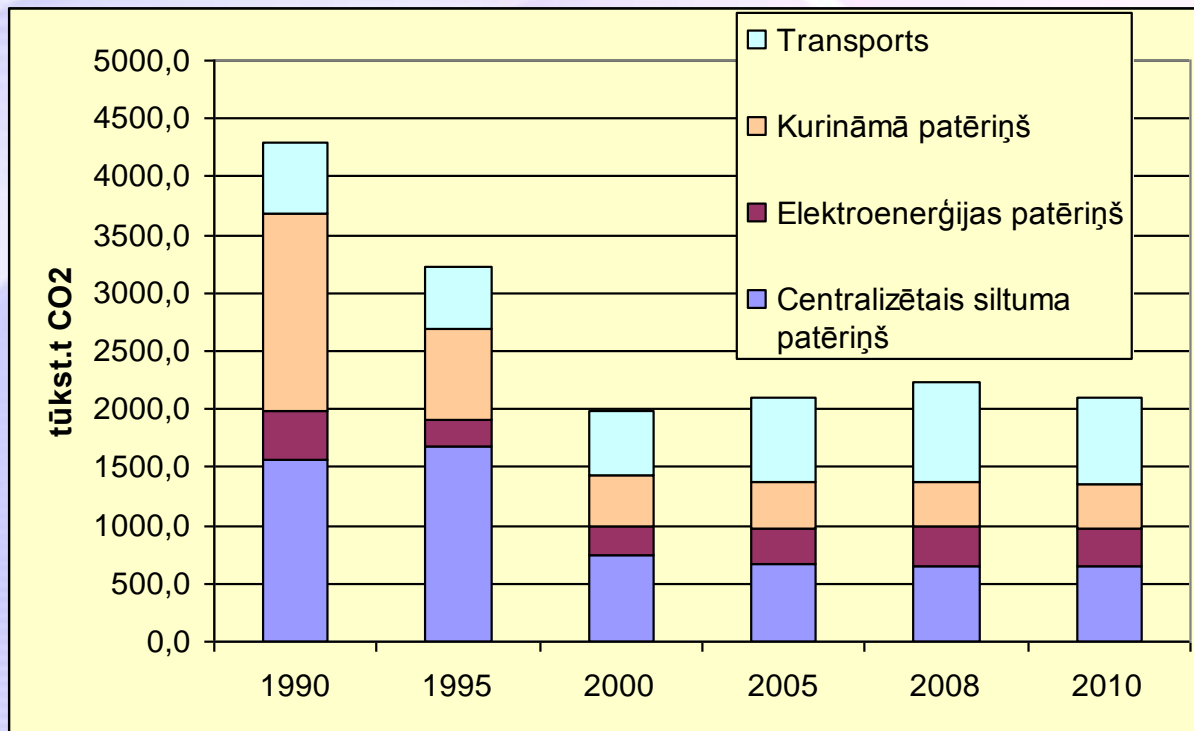
Faktiskā izpilde

2010.gadā:

> 40%

Scenārijs	Faktiskās emisijas 1990.gadā, tūkst. t CO ₂	Prognozētās emisijas 2020.gadā, tūkst. t CO ₂	Samazinājums pret bāzes gadu, %
Minimālais	4295	2377	44,7
Optimālais	4295	2307	46,3
Maksimālais	4295	2239	47,9

Kopējās CO₂ emisijas Rīgā pa patēriņa veidiem 1990. – 2010. g., tūkst. t CO₂ ekv:

Salīdzinot ar 2008. gadu, kopējais emisiju apjoms ir samazinājies par 6%.

Kontaktinformācija:

Maija.Rubina@riga.lv

www.rea.riga.lv

tel. 26403004

Paldies par uzmanību!